

UCHWAŁA NR XLII/318/2022
WÓJTA GMINY DRZYCIM

z dnia 21 grudnia 2022 r.

**w sprawie w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej
na 2023 rok**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U z 2022 r., poz.559 z późn. zm.)¹⁾ oraz art.7 ust.5 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz.U z 2020 r., poz.1787 z późn. zm.)²⁾ Rada Gminy Drzycim uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej na 2023 rok stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Drzycim.

§ 3. Traci moc Uchwała Nr XXXIII/264/2022 Rady Gminy Drzycim z dnia 30 marca 2022 r.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Elżbieta Babińska

¹⁾ Zmiany wyżej wymienionej ustawy ogłoszone zostały w: Dz. U. z 2022 r., poz. 583, Dz. U. z 2022 r., poz. 1005, Dz.U. z 2022 r., poz. 1079, Dz. U. z 2022 r., poz. 1561;

²⁾ Zmiany wyżej wymienionej ustawy ogłoszone zostały w Dz. U. z 2022 r., poz. 1812;

Załącznik do uchwały Nr XLII/318/2022

Wójta Gminy Drzycim

z dnia 21 grudnia 2022 r.

**GMINNY PROGRAM
ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ
NA 2023 ROK**

Drzycim 2023

1. Wstęp

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” ma na celu zapewnienie usług asystenta osobistego w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, kierowanym do osób niepełnosprawnych.

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” realizowany jest ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” jest elementem polityki państwa w zakresie:

Øpoprawy jakości życia osób niepełnosprawnych, w szczególności poprzez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia,

Øwsparcie osób niepełnosprawnych oraz zapewnienie pomocy adekwatnej do ich potrzeb,

Øumożliwienie zaangażowania osób niepełnosprawnych w wydarzenia społeczne, kulturalne, rozrywkowe, jak i sportowe,

Ødofinansowanie jednostek samorządu terytorialnego, dotyczącego realizacji zadań mających na celu wsparcie społeczne osób z niepełnosprawnością,

Øzwiększenie wsparcia asystenckiego dla niepełnosprawnych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, także w innych wymiarach życia i funkcjonowania społecznego.

W założeniu Program ma objąć swym zasięgiem jak największą liczbę jednostek samorządu terytorialnego, w których usługa asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej dotychczas nie była realizowana.

Wsparcie Asystenta jest odpowiedzią na szczególnie trudną sytuację osób chorujących, z niepełnosprawnościami lub niesamodzielnymi oraz ich rodzin w zakresie prawidłowego i możliwie samodzielnego funkcjonowania w swoim środowisku. Pomoc Asystenta może odciążyć opiekunów faktycznych, umożliwiając również podjęcie aktywności np. zawodowej, społecznej.

Zawód asystenta osoby niepełnosprawnej od wielu lat funkcjonuje w krajach Unii Europejskiej. Zaistniał nie tylko jako odpowiedź na zadania ONZ, ale także wraz z promocją inicjatywy o charakterze samopomocowym pod nazwą „Independent Living”, (koncepcja niezależnego życia). Koncepcja ta zakłada pomoc osobom niepełnosprawnym w odzyskiwaniu kontroli nad własnym ciałem i stylem życia oraz gwarantuje prawo osób niepełnosprawnych do niezależnego życia i odejście od zinstytucjonalizowanych form opieki na rzecz działań, które pozwalają osobie niepełnosprawnej na godne i możliwe aktywne życie w społeczeństwie.

Asystent osobisty jest najczęściej stosowaną instytucją wsparcia osobowego osób niepełnosprawnych w krajach zachodnich i podstawowym elementem koncepcji niezależnego życia. W Unii Europejskiej osoby niepełnosprawne same zatrudniają asystentów osobistych, występują więc w roli pracodawcy, a samorządy lokalne i fundusze państwowe refundują im koszty zatrudnienia asysty. Zasada ta jest dodatkową formą usamodzielniania osób niepełnosprawnych. Zakres usług asystenta ustalają lokalne władze, opierając się na interpretacji stosownych ustaw.

Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej jest wykonawcą woli i poleceń osoby niepełnosprawnej w realizacji jej podstawowych, codziennych czynności. Jego zadaniem jest także pomoc niepełnosprawnym w wykonaniu podjętych już przez nich działań oraz inspirowanie i zachęcanie do aktywności, doradzanie, wsparcie psychiczne i emocjonalne. Asystent ma być towarzyszem w nawiązywaniu nowych relacji społecznych, motywacją do aktywnego korzystania z ról życia osobistego, społecznego i zawodowego.

Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej rekompensuje osobie niepełnosprawnej trudności, jakie napotyka ona w codziennym życiu. Zadaniem asystenta jest pomoc osobie niepełnosprawnej w codziennym życiu, tak aby mogła ona aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym. Praca Asystenta polega na wykonaniu ściśle określonych zadań, przy czym nie są to zadania typowo opiekuńcze. Asystent powinien pełnić przede wszystkim funkcję swoistej "protezy", kładąc nacisk na swój przedmiotowy, użytkowy charakter, jako swoiste narzędzie wyrównywania szans osób niepełnosprawnych w zakresie przemieszczania się i pokonywania najprostszych życiowych barier związanych z niepełnosprawnością.

Asystent nie wyręcza podopiecznego w jego obowiązkach, ale wspiera bądź wskazuje rozwiązania problemu, pozwala osobom objętym opieką asystencką na rozwój umiejętności w sferze samorealizacji czy szeroko rozumianej samodzielności, przy czym jednocześnie nie izoluje podopiecznego od jego środowiska i nie stwarza zagrożenia jego alienacji.

Istota niepełnosprawności wiąże się z zależnością od innych osób. Ważne jest, ze względów społecznych i ekonomicznych, by tę potrzebę udawało się wspierać skutecznymi metodami. Fakt ten dostrzegły m. in. organizacje międzynarodowe. W myśl Zasady 4 "Standardowych Zasad Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych" ONZ z 1993 roku "Państwa powinny zagwarantować osobom niepełnosprawnym opiekę w pełnym zakresie służb wspierających, włącznie ze wszelkimi urządzeniami pomocniczymi, po to, by pomóc im w podnoszeniu poziomu niezależności w życiu codziennym oraz w egzekwowaniu przysługujących im praw. Państwa powinny zapewnić usługi asystenta osobistego, przewodnika i tłumacza, zgodnie z potrzebami osoby niepełnosprawnej jako ważne narzędzie prowadzące do wyrównywania szans. Usługi asystenckie powinny być ekonomicznie dostępne - darmowe lub tak tanie, aby osoby niepełnosprawne i ich rodziny było na nie stać. Programy dotyczące osobistego asystenta powinny zapewniać osobie niepełnosprawnej wpływ na decydowanie, w jaki sposób oraz w jakim zakresie asysta jest udzielana.

Dzięki wprowadzeniu programu osoby niepełnosprawne w stopniu znacznym, bądź umiarkowanym będą miały zapewnione wsparcie w wykonywaniu codziennych czynności oraz w funkcjonowaniu w życiu społecznym. Zgodnie z założeniami usługi realizowane w ramach programu mają wpisywać się w główny cel funkcjonowania Funduszu Solidarnościowego, którego ideą jest m.in. wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych. Zakłada się, że dostępność usług asystenta przyczyni się do umożliwienia prowadzenia przez osoby niepełnosprawne bardziej aktywnego i samodzielnego życia. Zatem nadrzędnym celem programu jest dążenie do poprawy funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami. Jego celem jest również ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz stymulowanie osoby niepełnosprawnej do podejmowania aktywności i umożliwienia realizowania prawa do niezależnego życia. Ma on ponadto za zadanie przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność oraz wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych. Wdrożenie programu umożliwi też osobom z niepełnosprawnościami uczestnictwo w życiu lokalnej społeczności m.in. poprzez udział

w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych, czy też sportowych.

Adresatami programu są:

- dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz
- osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o niepełnosprawności:
 - a) o stopniu znacznym lub
 - b) o stopniu umiarkowanym albo
 - c) traktowane na równi do wymienionych w lit. a i b;

Dane liczbowe według Elektronicznego Krajowego Systemu Monitorowania i Orzekania o Niepełnosprawności (stan na dzień 30.06.2021 r.)

3. Zakres programu

Program zapewnia usługę asystenta, mającą na celu pomoc pełnoletnim osobom ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności w wykonywaniu codziennych czynności oraz w funkcjonowaniu w życiu społecznym, dzięki skorzystaniu z usług asystenta osobistego. Przedmiotowy program zakłada wsparcie finansowe dla gmin/powiatów w zakresie zapewnienia świadczenia usług asystenta, która będzie dostosowana do potrzeb osoby niepełnosprawnej, będącej mieszkańcem gminy Drżycim.

Zgodnie z wymogami programu, usługi asystenckie będą mogły świadczyć:

- osoby posiadające dokument potwierdzający uzyskanie kwalifikacji w następujących kierunkach: asystent osoby niepełnosprawnej, opiekun osoby starszej, opiekun medyczny, pedagog, psycholog, terapeuta zajęciowy, pielęgniarka, fizjoterapeuta,
- osoby posiadające co najmniej 6-miesięczne, udokumentowane doświadczenie w udzielaniu bezpośredniej pomocy osobom niepełnosprawnym np. doświadczenie zawodowe, udzielanie wsparcia osobom niepełnosprawnym w formie wolontariatu,
- osoby wskazane przez uczestnika Programu lub jego opiekuna prawnego, które nie są członkami rodziny osoby niepełnosprawnej, pod warunkiem złożenia przez osobę niepełnosprawną pisemnego oświadczenia, że wskazany przez nią asystent jest przygotowany do realizacji wobec niej usług asystencji osobistej.

W przypadku braku możliwości złożenia przez osobę niepełnosprawną oświadczenia w formie o której mowa wyżej, realizator Programu przyjmuje ustne oświadczenie osoby niepełnosprawnej ubiegającej się o usługi asystencji osobistej, z którego sporządza się protokół przyjęcia ustnego oświadczenia.

Na potrzeby realizacji Programu, za członków rodziny należy uznać rodziców i dzieci, rodzeństwo, wnuki, dziadków, teściów, macochę, ojczyma oraz inne osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie domowym z uczestnikiem Programu.

W przypadku gdy usługi asystencji osobistej będą świadczone na rzecz dzieci niepełnosprawnych do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie z wyżej wymienionymi wskazaniami, wymagane jest także:

- zaświadczenie o niekaralności,
- pisemna informacja o niefigurowaniu w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym,

- pisemna akceptacja osoby asystenta ze strony rodzica lub opiekuna prawnego dziecka z niepełnosprawnością

Usługi asystenckie przyznawane będą na podstawie karty zgłoszenia do Programu. Zasady Programu stanowią, iż uczestnik lub jego opiekun prawny zobowiązani są do aktualizacji karty zgłoszenia do programu.

4. Zakres przedmiotowy usług asystenckich

Usługi asystenckie polegają w szczególności na:

- wykonywaniu czynności dnia codziennego dla uczestnika Programu,
- wyjściu, powrocie oraz/lub dojazdach w wybrane przez uczestnika miejsce (dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne, sportowe itp.),
- dotarciu i powrocie na rehabilitację i zajęcia terapeutyczne,
- zakupach,
- załatwianiu spraw urzędowych, nawiązywaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami,
- korzystaniu z dóbr kultury (tj. muzeum, kino, teatr, galeria sztuki, wystawy),
- zaprowadzeniu dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności do placówki oświatowej lub przyprowadzeniu ich z niej.

Jak stanowią zapisy Programu, w czasie korzystania z usług asystenckich nie mogą być świadczone usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze, inne usługi finansowane w ramach Funduszu lub usługi obejmujące analogiczne wsparcie.

5. Czas trwania usług asystenckich

Regulamin Programu zakłada możliwość korzystania z usług asystenckich przez 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu, z zastrzeżeniem stosowania w tym zakresie przepisów i norm, o których mowa w Kodeksie pracy.

Limit godzin usług asystencji osobistej finansowanej ze środków Funduszu przypadający na jednego uczestnika wynosi nie więcej niż:

- 840 godzin rocznie dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną,
- 720 godzin rocznie dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- 360 godzin rocznie dla osób posiadających orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczność stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

6. Odpłatność za usługi i wynagrodzenie asystenta

Uczestnik Programu za usługi asystenckie nie ponosi odpłatności.

W ramach Programu gmina może otrzymać wsparcie finansowe do wysokości 100% kosztów realizacji usług asystenta. Przystąpienie gminy do Programu odbywa się na podstawie umowy zawartej przez jednostkę samorządu terytorialnego z właściwym wojewodą. W umowie zostaną zawarte zasady dotyczące przekazywania środków finansowych, jak i tryb rozliczeń.

Uzasadnienie

Podstawowym założeniem Gminnego Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” jest zapewnienie osobom z niepełnosprawnością wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowanie w życiu społecznym.

Usługi asystenta stanowią warunek niezbędny i konieczny dla prowadzenia przez nie niezależnego życia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Elżbieta Babińska